

Kejser Qianlongs brev til Kong George d. III - 1793

Efter faste helt fastlagte ritualer ankom tributmissioner fra Kinas nabo lande til hoffet og til gengæld for deres tributgaver og loyalitet, fik de lov at handle i Kina og modtog tillige Kinas beskyttelse. Her er gengivet, i uddrag, det berømte svar som den engelsk handelsmission under Lord G. Macartney fik med tilbage til den engelske Kong George d III

”Skønt I, O konge, lever på den anden side af de mange havs grænser, har I ikke desto mindre, tilskyndet af jeres ydmyge ønske om at få del i vor civilisations fordele, sendt en delegation, som på værdig måde har frembåret jer bønsskrivelse. Jeres gesandt har krydset mange have og har ført sig frem ved hof på årsdagen for min fødselsdag. For at vise jeres hengivenhed har I også sendt mig gaver – lavet i jeres land.

Jeg har gennemlæst jer bønsskrivelse. Den alvorlige stil, hvori den er affattet, viser en respektfuld ydmyghed fra jer side, som er yderst prisværdig. I betragtning af den kendsgerning at jer gesandt og hans fuldmægtig er kommet en lang vej med jer bønsskrivelse og tribut, har jeg vist dem min høje gunst og tilladt dem at blive introduceret i min nærværelse. For at vise min tilfredshed har jeg underholdt dem ved en banket og givet dem talrige gaver. Jeg har også udvirket, at gaver blev bragt til lederen af flåden og 600 af dennes officerer og folk, skønt disse ikke kom til Peking, så også de kunne få del i min altomfattende godhed.

(.....)

Europa består af mange andre nationer foruden jeres egen: Hvis hver og én krævende at blive repræsenteret ved vort hof, hvordan skule det da være muligt for os at samtykke heri? Sagen er helt uigennemførlig. Hvordan skulle vort dynasti kunne ændre hele vort procedure og etikettesystem, der har været etableret i over et århundrede for at imødekomme jeres individuelle ønsker? Når det siges, at jeres mål er at udøve kontrol med jeres lands handel, så har jer landsmænd fuld frihed til at handle i Canton flere gange om året og har modtaget den største erkendtlighed fra vor side. Delegationer er tidligere blevet sendt af Portugal og Italien fremførende de samme andragender. Tronen påskønnede deres oprigtighed og belønnede dem

deres gunstbevisninger og tog desuden forholdsregler til at lette deres handel med Kina.

(....)

Hvis I hævder, at jer ærbødighed over for Vort Himelske Dynasti fylder jer med et ønske om at erhverve vor civilisation, så adskiller vore ceremonier og vort retssystem sig så meget fra jeres eget, at selv om jer gesandt var i stand til at erhverve visse begynderelementer af vor civilisation, ville det være umuligt for jer at overføre vore sæder og skikke til jeres fremmede jordbund. Uanset vor dygtig jer gesandt måtte være, ville intet være vundet herved.

Herskende over den vide verden har jeg stedse kun et for øje, nemlig at opretholde et fuldendt styre og opfylde statens pligter: Fremmede og dyre varer interesserer mig ikke. Når jeg har beordret, at de tribut gaver der er sendt af jer, O konge, skal modtages, var det alene i betragtning af den hensigt, som har fået jer til at sende dem fra det fjerne. Vort dynastis majestætiske dyd er trængt ud til hvert et land under himlen, og konger fra alle nationer har bragt deres kostbare tributgaver over land og hav. Som jer gesandt selv kan se, er vi i besiddelse af alle slags ting. Jeg værdsætter ikke fremmede og sindrige ting og har ingen brug for jert lands fabriksvarer.

Dette er da vort svar på jer anmodning om at udnævne en repræsentant ved mit hof - en anmodning som er imod vort dynastis sædvane, og som kun ville medføre ubehageligheder for jer selv. Jeg har udviklet mine ønsker i detaljer og har beordret, at jer tributudsendinger skal drage af sted i fred på deres hjemfart. Det påhviler jer, O konge, at rette sig efter mine udtalelser og visse endnu større hengivenhed og loyalitet i fremtiden, så at I ved evig underdanighed over for vor trone kan sikre fred og velstand for jeres land herefter. Foruden at skænke gaver (over hvilke jeg vedlægger en fortegnelse) til hvert medlem i delegationen, skænker jeg jer, O konge, kostbare gaver, der i antal overgår hvad der sædvanligvis skænkes ved sådanne lejligheder, hvor blandt andet indgår silke og kuriositeter – over hvilke en fortegnelse ligeledes vedlægges. Modtag dem på ærbødig vis og vær opmærksom på den gode vilje vi har vist over for jer.

Et særligt mandat ”

(Kilde: Henrik Fabricius: Kina. Tradition – revolution, Gjellerup, 1976, spalte. 81-85. Engelsk version findes i (Lestz, 1999) s. 104 ff.)